

HOMOLOGACIÓ DE RARESES ORNITOLÒGIQUES A BALEARS. INFORME DE 2004

Carles LÓPEZ-JURADO ¹,
i el Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears del GOB ¹

RESUM.- Homologació de rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2004. Catorzè informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques del GOB. S'han homologat 51 registres, corresponents a les següents espècies: *esmerla* *Falco columbarius*, *corriol fosc* *Calidris maritima*, *llambritja bevermell* *Sterna caspia*, *siboc* *Caprimulgus ruficollis*, *coadreta* *Cercotrichas galactotes*, *boscaler* *Locustella luscinioides*, *bosqueta pàl·lida* *Hippolais opaca*, *busqueret xerraire* *Sylvia curruca*, *busqueret emmascarat* *Sylvia hortensis*, *coaric* *Aegithalos caudatus*, *capsigrany d'esquena roja* *Lanius collurio*, *gralla de bec vermell* *Pyrrhonorax pyrrhonorax*, *gorrió d'ala blanca* *Montifringilla nivalis*, *pinsà trompeter* *Bucanetes githagineus*, i *hortolà groc* *Emberiza citrinella*.

També hi inclouem 7 observacions a Balears homologades pel Comitè de Rareses de la Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO), corresponents a l'informe de 2002. Hi destaquen dues homologacions fetes per primera vegada a les Balears: un gallet faver africà *Porphyrio alleni* i un cegall de bec llarg *Limnodromus scolopaceus*. La resta d'observacions són una àguila marina *Haliaeetus albicilla*, una arpella pàl·lida *Circus macrourus*, un corriol pectoral *Calidris melanotos* i un estornell rosat *Sturnus roseus*.

SUMMARY.- Homologation of bird rarities in the Balearics. Report 2004. Fourteenth annual report presented by the GOB Committee of Ornithological Rarities. 51 reports have been homologated corresponding to the following species: Merlin *Falco columbarius*, Purple Sandpiper *Calidris maritima*, Caspian tern *Sterna caspia*, Red-necked Nightjar *Caprimulgus ruficollis*, Rufous Bush Robin *Cercotrichas galactotes*, Savi's arbler *Locustella luscinioides*, Olivaceous warbler *Hippolais opaca*, Lesser Whitethroat *Sylvia curruca*, Orphee warbler *Sylvia hortensis*, Long-tailed tit *Aegithalos caudatus*, Red-backed Shrike *Lanius collurio*, Chough *Pyrrhonorax pyrrhonorax*, Snowfinch *Montifringilla nivalis*, Trumpeter finch *Bucanetes githagineus*, i Yellowhammer *Emberiza citrinella*.

We also include 7 observations sighted in the Balearics Isles which were homologated by the Committee of Rarities of the Spanish Society of Ornithology (CR-SEO) in its annual report of 2002. Two new homologations for the Balearics: Allen's Gallinule *Porphyrio alleni* and Long-billed dowitcher *Limnodromus scolopaceus*. The rest of the sightings are White tailed Eagle *Haliaeetus albicilla*, Pallid harrier *Circus macrourus*, Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* and one Rose-coured starling *Sturnus roseus*.

¹ GOB Mallorca. C. Manuel Sanchis Guarner, 10. 07004 Palma (Balears) ornitologia@gobmallorca.com

Aquest és el catorzè informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques del GOB a Balears. S'hi presenten 44 registres relatius a l'any 2004, però se n'inclouen també tres de 2003, dos de 2002, u de 2001, u de 1998, i un altre de 1993, tots ells corresponents a 15 espècies. El percentatge d'homologació d'enguany ha estat d'un 98%, superior a la mitjana d'anys anteriors. L'informe ha homologat observacions de les següents espècies: esmerla *Falco columbarius*, corriol fosc *Calidris maritima*, llambritja becvermell *Sterna caspia*, siboc *Caprimulgus ruficollis*, coadreta *Cercotrichas galactotes*, boscaler *Locustella luscinioides*, bosqueta pàl·lida *Hippolais opaca*, busqueret xerraire *Sylvia curruca*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, coaric *Aegithalos caudatus*, capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*, gralla de bec vermell *Pyrhacorax pyrrhacorax*, gorrió d'ala blanca *Montifringilla nivalis*, pinsà trompeter *Bucanetes githagi-neus*, i hortolà groc *Emberiza citrinella*.

Han intervingut en l'avaluació dels registres d'aquest informe Òscar García, Alfons Sastre, Eduard Amengual, Victoria Heredero i, com a suplent, José Luis Martínez. Com en anys anteriors, com a coordinador ha actuat Carles López-Jurado. D'altra banda, sentim haver de comunicar la baixa de Miguel McMinn després d'haver assolit el període màxim de quatre anys de permanència en el Comitè. De cara a les seves inevitables i convenients renovacions, us agrairíem que es presentassin candidatures raonades al seu coordinador, sempre per escrit. Gràcies a tots ells i a tots els observadors que han volgut comunicar les seves dades.

També s'hi inclouen, a títol informatiu, 7 observacions a Balears corresponents a 6 espècies homologades pel

Comitè de Rarezas de la Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO), publicades en el darrer informe (número 19), corresponent a 2002 (DE JUANA, 2004), en què destaca la homologació per primera vegada a les Balears de dos registres: un gallet faver africà *Porphyrio alleni* i un cegall de bec llarg *Limnodromus scolopaceus*. La resta d'observacions són una àguila marina *Haliaeetus albicilla*, una arpella pàl·lida *Circus macrourus*, un corriol pectoral *Calidris melanotos*, i un estornell rosat *Sturnus roseus*.

Els registres no homologats només són considerats insuficientment documentats pel Comitè, que es manifesta disposat a revisar-los en el cas que es pugui subministrar una informació més completa que els avaluï. D'altra banda, certes dades de 2004 es troben encara en el Comitè pendants d'homologació i s'inclouran en el pròxim informe.

Les espècies considerades en aquest informe són les que figuren a la "Llista de les espècies sotmeses a homologació per la SEO i el GOB", publicada a l'*Anuari Ornitològic de les Balears de 2003*, volum 18: 263-264.

MODIFICACIÓ DE LA LLISTA DE RARESES

S'inclouen a la llista de rareses dues noves espècies que es mencionen per primera vegada a Balears, el gallet faver africà *Porphyrio alleni* i el cegall de bec llarg *Limnodromus scolopaceus*. D'altra banda, surt de la llista de la SEO el soterí de coll blanc *Podiceps auritus*, el qual deixa de ser raresa estatal, i passa a ser raresa local a Balears. Les observacions del soterí de coll blanc deixara de considerar-se a partir de l'1 de gener de 2005. En aquestes espècies, el Comitè admetrà a estudi registres de

qualsevol any sempre que estiguin convenientment documentats.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME

La llista sistemàtica que segueix s'ha elaborat d'acord amb els següents punts:

S'hi inclouen les 114 espècies i 4 subespècies que estan considerades rareses a Balears, de les quals 95 espècies i 4 subespècies han estat homologades alguna vegada, i només apareixen els registres, acceptats o no, del darrer informe de cada comitè.

S'hi publiquen només dades considerades segures.

La xifra entre parèntesis que figura a continuació del nom de l'espècie indica els registres/exemplars homologats ja pel Comitè: 1) d'anys anteriors a 2004; 2) de 2004. En el cas del CR-SEO, els comptadors de registres fan referència als conjunts d'Espanya peninsular-Illes Balears (PB), i Illes Balears.

A cada registre les dades s'ordenen així: 1) illa; 2) localitat; 3) nombre d'auells observats; 4) edat i sexe, si es coneixen (per dades primaverals-estivals només s'expressa edat quan no es tracta de plomatge nupcial); 5) indicació sobre si l'auell ha estat caçat, trampejat o trobat mort, i si es conserva i on, també si es disposa de fotografies entre la documentació en poder del Comitè; 6) data/es; 7) observador/s, en general no més de tres.

Si no s'indica altra cosa, les dates se refereixen sempre a l'any 2004.

La seqüència taxonòmica seguida és la de Voous (*The List of Birds of the Western Palearctic, 1978*), amb les modificacions acordades per la AERC-TAC (*AERC TAC's Taxonomic Recommendations, 2003*).

Un breu comentari sobre cada espècie intenta situar les observacions en relació a allò que es coneix sobre l'estatus de l'espècie a les Balears, tenint en compte el que s'ha dit ja en informes anteriors i indicant al principi, entre parèntesis, l'àrea essencial de cria en el món.

La propietat de les dades contingudes a l'informe correspon als diferents observadors, que hauran de ser esmentats com a autors a la bibliografia. Recomanam la referència següent: AUTOR/S. In: López-Jurado, C. i CRB-GOB. 2005. "Raretes ornitològiques a Balears. Informe de 2004". *Anuari Ornitològic de les Balears*, 2004. Vol. 19. GOB. Palma.

LLISTA DELS REGISTRES HOMOLOGATS

Cygnus olor
Cigne mut (3/13, 0/0)

Anser fabalis
Oca del camp (1/1, 0/0)

Anser albifrons
Oca carablanca (4/6, 0/0)

Anser erythropus
Oca petita (CR-SEO, 2002: PB 5/5;
Balears 1/1, 0/0)

Branta leucopsis
Oca de galta blanca (0/0, 0/0)

Alopochen aegyptiacus
Oca egípcia (CR- SEO, 2002: 20/34;
Balears 2/6, 0/0)

Tadorna ferruginea
Ànnera canyella (CR-SEO, 2002: PB
79/160; Balears 11/41, 0/0)

Anas discors

Sel·la alablava (CR-SEO, 2002: PB 24/26; Balears 3/4, 0/0)

Aythya marila

Moretó cabussó (2/3, 0/0)

Clangula hyemalis

Ànnera glacial (2/3, 0/0)

Melanitta nigra

Negreta (5/7, 0/0)

Melanitta fusca

Ànnera fosca (0/0, 0/0)

Bucephala clangula

Ànnera d'ulls grocs (1/1, 0/0)

Gavia stellata

Cabussó petit (1/2, 0/0)

Gavia arctica

Cabussó (0/0, 0/0)

Gavia immer

Cabussó gros (0/0, 0/0)

Podiceps grisegena

Soterí gris (0/0, 0/0)

Podiceps auritus

Soterí de coll blanc (CR-SEO, 2002: PB 61/137; Balears 0/0, 0/0)

Puffinus gravis

Baldritja capnegra (0/0, 0/0)

Oceanodroma leucorhoa

Bruixa (0/0, 0/0)

Oceanodroma monorhis

Petrell de Swinhoe (CR-SEO, 2002: PB 2/2; Balears 1/1, 0/0)

Pelecanus rufescens

Pelica rosat (CR-SEO, 2002: PB 9/6; Balears 1/1, 0/0)

Egretta gularis

Agró dimorfa (CR-SEO, 2002: PB 42/43; Balears 1/1, 0/0)

Threskiornis aethiopicus

Ibis sagrat (CR-SEO, 2002: PB 6/7; Balears 1/1, 0/0)

Platalea alba

Becplaner africà (CR-SEO, 2002: PB 8/7; Balears 1/1, 0/0)

Haliaeetus albicilla

Àguila marina (CR-SEO, 2002: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

2002:

Mallorca. Serra de Tramuntana, un immadur, des de finals de desembre de 2001 fins almanco el 16 de febrer (M. Rebassa, X. Gassó, J.M. Rebassa i A. Sastre). Registre ja publicat a l'informe de 2001.

(Paleàrtic i Groenlàndia). (DE JUANA, 2004). A l'*AOB*, 2001, volum 16: 29-34, hi ha un article de M. Rebassa amb fotografies.

Circus macrourus

Arpella pàl·lida (CR-SEO, 2002: PB 5/5, 4/4; Balears 2/2, 2/2)

2002:

Mallorca. Pollença, un mascle adult el 8 d'abril (D. Walker, G. Hollamby, B. Chambers, P. Burness i P. Stafford), hi ha fotografies. Port de Pollença, un mascle adult, el 21 d'abril (D.L. Robinson).

(Euràsia, de Romania a Asia central). Any rècord, com també ha resultat ser-ho a França, allà amb sis registres homologats (FRÉMOND *et al.*, 2004). Una revisió recent sobre la migració d'aquesta espècie pel Mediterrani central

es pot trobar a CORSO & CARDELLI (2004)
(DE JUANA, 2004).

Aquila pomarina

Àguila pomerània (CR-SEO 2002: PB
2/2; Balears 1/1, 0/0)

Aquila chrysaetos

Àguila reial (0/0, 0/0)

Hieraetus fasciatus

Àguila coabarrada (4/4, 0/0)

Falco columbarius

Esmerla (21/22, 6/8)

Mallorca. S'Albufera: una femella el 19
de gener (P. Vicens). Un exemplar el 7
d'octubre (M. Rebassa). Un exemplar
els dies 7, 12 i 14 d'octubre (P. Vicens).
Un exemplar els dies 8 i 20 de novem-
bre (P. Vicens). Un jove el 21 de novem-
bre (M. Rebassa i L. Ventoso). Tres
exemplars, un d'ells mascle adult, el 3
de desembre (P. Vicens).

(Holàrtic). Un bon any per aquesta
espècie. Dates extremes publicades d'a-
quest migrant i hivernant: pas prenup-
cial, darrer registre el 4 d'abril; pas post-
nupcial, primer el 28 de setembre.

Falco biarmicus

Falcó llaner (CR-SEO, 2002: PB 7/7;
Balears 0/0, 0/0)

Turnix sylvatica

Guàtlera andalusa (0/0, 0/0)

Porzana parva

Rascletó (2/2, 0/0)

Porzana pusilla

Rasclet petit (1/1, 0/0)

Crex crex

Guàtlera maresa (3/3, 0/0)

Porphyrio alleni

Gallet faver africà (CR-SEO, 2002: PB
6/6, 2/2; Balears 0/0, 1/1)

2002:

Mallorca. Porreres, un exemplar de pri-
mer hivern del 8 a l' 11 de gener (el dia
11 va ser capturat i anellat), hi ha foto-
grafies (P.J. García, J.Riera i altres).

(Àfrica, al sud del Sàhara). A Espa-
nya, registres propers en la geografia i
en el calendari, ambdós relatius a exem-
plars de primer hivern. Tots els que
s'han homologat fin ara, menys un al
mes de març, cauen entre novembre i
gener (DE JUANA, 2004). Primer registre
a les Balears. No hi ha registres histò-
rics. A l'*AOB*, 2001, volum 16: 35-40, hi
ha un article amb fotografies de P. Gar-
cias.

Glareola nordmanni

Guatlereta d'ala negra (CR-SEO, 2002:
PB 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Charadrius morinellus

Fuell de collar (6/17, 0/0)

Vanellus gregarius

Juia gregària (CR-SEO, 2002: PB
17/17; Balears 1/1, 0/0)

Calidris fuscicollis

Corriol coablanca (CR-SEO, 2002: PB
13/13; Balears 0/0, 0/0)

Calidris melanotos

Corriol pectoral (CR-SEO, 2002: PB
102/114, 9/9; Balears 4/5, 1/1)

2002:

Mallorca. Muro, estació depuradora, un
exemplar el 5 de maig (M. Rebassa i B.
Ramis).

(Nord-Amèrica). El millor any fins
a la data, amb un total de quinze obser-
vacions, de les quals nou són peninsu-

lars, cinc canàries i una balear. (DE JUANA, 2004).

Calidris maritima

Corriol fosc (0/0, 1/2)

Mallorca. Salobrar de Campos, dos exemplars el 15 d'octubre (M. Rebassa).

(Holàrtic). Primer registre homologat a Balears. Publicats a l'*Anuari* i anteriors. Al Comitè hi ha tres registres. En anteriors anuaris hi ha altres tres observacions, sempre d'un exemplar. Dates extremes: pas prenupcial, amb tres registres, primera observació el 17 febrer i darrera el 15 d'abril; pas postnupcial, amb dos registres, primer el 3 de setembre i darrer el 15 d'octubre.

Calidris himantopus (abans *Micropalama himantopus*)

Corriol camallarga (CR-SEO, 2002: PB 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Tryngites subruficollis

Corriol rogenic (CR-SEO, 2002: PB 18/19; Balears 1/1, 0/0)

Gallinago media

Cegall reial (CR-SEO, 2002: PB 8/10; Balears 4/6, 0/0)

Limnodromus scolopaceus

Cegall de bec llarg (CR-SEO, 2002: PB 9/9, 1/1; Balears 0/0, 1/1)

2002:

Mallorca. Parc Natural de s'Albufera, un exemplar de primer hivern, del 9 al 18 d'octubre, hi ha fotografies (T. Bantock i C. Galley; J. Waine; A. Stagg).

(NE de Sibèria i extrem nord de Nord-Amèrica). Primer registre per a les Balears (vegeu-ne STAGG, 2003), a pesar que, de les nou homologacions per a la península, tres corresponien ja al litoral mediterrani. Curiosament, a França, els registres d'aquesta espècie es distribuï-

xen sense excepció pel litoral atlàntic, i de l'ordre del 70% apareixen concentrades al departament més occidental de tots, Finisistère (DUBOIS *et al.*, 2000) (DE JUANA, 2004).

Tringa melanoleuca

Camagroga grossa (CR-SEO, 2002: PB 6/6; Balears 1/1, 0/0)

Tringa flavipes

Camagroga (CR-SEO, 2002: PB 37/38; Balears 1/1, 0/0)

Xenus cinereus

Xivitona cendrosa (CR-SEO, 2002: PB 35/36; Balears 2/2, 0/0)

Phalaropus tricolor

Escuraflascons de Wilson (CR-SEO, 2002: PB 8/8; Balears 1/1, 0/0)

Phalaropus lobatus

Escuraflascons (2/2, 0/0)

Stercorarius pomarinus

Paràsit coaample (2/3, 0/0)

Stercorarius parasiticus

Paràsit (4/4, 0/0)

Stercorarius longicaudus

Paràsit coallarga (CR-SEO, 2002: PB 26/32; Balears 1/1, 0/0)

Larus canus

Gavina cendrosa (8/9, 0/0)

Larus argentatus

Gavina de cames roses (1/1, 0/0)

Larus marinus

Gavinot (0/0, 0/0)

Sterna caspia

Llambritja becvermell (7/7, 3/3)

Foto 1. Llambrítja becvermell *Sterna caspia* (Caspian Tern). S'Albufera de Mallorca, juny 2004. Foto: Lalo Ventoso.

Mallorca. S'Albufera: un exemplar els dies 25 de juny (S. Torrens) i 27 de juny (L. Ventoso; J. Muntaner), d'aquest darrer hi ha fotografies (vegeu-ne foto 1). Un adult el 8 de setembre (M. Rebassa), un exemplar el 27 de setembre (U. Paulsen), i un adult els dies 28 i 30 de setembre (M. Rebassa i N. Riddiford).

(Holàrtic, Afrotropical i Australàsia). En anuaris anteriors hi ha 13 observacions, sempre d'un exemplar, totes pertanyents a Mallorca. Dates extremes: pas prenupcial, primera observació l'11 d'abril i darrera el 14 d'abril; pas postnupcial, primer el 25 de juny i darrer el 26 d'octubre.

Sterna bengalensis
Llambrítja bengalí (1/1, 0/0)

Uria aalge
Pingdai de bec prim (0/0, 0/0)

Columba oenas
Xixell (0/0, 0/0)

Streptopelia senegalensis
Tórtera del Senegal (CR-SEO, 2002: PB 8/10; Balears 1/1, 0/0)

Clamator glandarius
Cucui reial (5/5, 0/0)

Coccyzus americanus
Cucui becgroc (CR-SEO, 2001: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Caprimulgus ruficollis
Siboc (2/2, 3/3)

Illa de l'Aire. Un exemplar capturat per a anellament el 21 d'abril, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 2) (P. Bescós, F. Rivas, i E. García). Un exemplar anellat el 29 d'abril (Ll. Julià, M. Camps, i F. Rivas).

Formentera. Can Marroig, un mascle capturat per a anellament el 14 de maig, hi ha fotografies (J. Bonnin, F. Gordiola).

(Paleàrtic: exclusiu de la península Ibèrica i Barbaria). Hi ha son cinc registres homologats a Balears. Dates extremes d'aquest migrant (són totes del pas prenupcial): del 13 d'abril al 14 de maig.

Ammomanes cincturus

Terrotot cuabarrat (CR-SEO, 2001: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Calandrella rufescens

Terrotot de prat (1/2, 0/0)

Lullula arborea

Cotoliu (1/1, 0/0)

Anthus richardi (abans *titina grossa A. novaeseelandiae*)

Titina de Richard (CR-SEO, 2002: PB 53/157; Balears 11/20, 0/0)

Anthus hodgsoni

Titina d'esquena olivàcia (CR-SEO, 2002: PB 3/4; Balears 1/1, 0/0)

Anthus petrosus

Titina d'aigua (3/3, 0/0)

Motacilla citreola

Titina citrí (CR-SEO, 2002: 15/15; Balears 2/2, 0/0)

Cercotrichas galactotes

Coadreta (9/9, 5/5)

Sa Dragonera. Un adult capturat per a anellament el 8 de maig, hi ha fotografia (J.M. González i E. Amengual).

Formentera. Can Marroig, un adult capturat per a anellament el 8 de maig, hi ha fotografia (J. Bonnin i P. Soriano).

Illà de l'Aire. Un adult capturat per a anellament el 9 de maig, hi ha fotogra-

fies (vegeu-ne foto 3)(R. Escandell i Ll. Julià).

Mallorca. S'Albufera, un exemplar el 10 de maig (P. Vicens, M. Rebassa, N. Rid-diford, i B. Perelló). Hort de ses Rotes Velles (Calvià), un exemplar el 26 de maig (J.M. González).

1998:

Illà de l'Aire. Un adult capturat per a anellament el 8 de maig (R. Escandell i J. Broggi).

(Paleàrtic). Primers registres homologats per a les illes de sa Dragonera, Formentera i l'Aire. Fenologia d'aquest migrant primaveral: es presenta a Balears del 9 d'abril al 26 de maig.

Oenanthe hispanica melanoleuca

Coablanca rossa subespècie oriental (CR-SEO, 2002: 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Oenanthe leucura

Mèl·lera coablanca (0/0, 0/0)

Locustella luscinioides

Boscaler (2/2, 0/0)

2002:

Menorca. Albufera des Grau (Maó), un exemplar capturat per a anellament el 2 d'octubre, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 4) (Ll. Julià).

(Paleàrtic occidental). Segon registre homologat. La data de l'anterior és prenupcial, el 24 de maig. Hi ha una observació prèvia al Comitè, publicada a l'*AOB*, del 10 de maig de 1985.

Acrocephalus paludicola

Boscarla d'aigua (0/0, 0/0)

Acrocephalus palustris

Boscarla menjamoscards (CR-SEO, 2002: PB 4/4; Balears 1/1, 0/0)

Hippolais opaca (abans *H. pallida opaca*)

Foto 2. Siboc *Caprimulgus ruficollis* (Red-necked Nightjar). Illa de l'Aire, abril 2004.
Foto: Pedro Bescós.

Foto 3. Coadreta *Cercotrichas galactotes* (Rufous Bush Robin). Illa de l'Aire, adult, maig de 2004. Foto: Raül Escandell.

Bosqueta pàl·lida (19/23, 1/1)
Sa Dragonera. Un exemplar capturat per a anellament el 7 de maig, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 5)(J.M. González i E. Amengual).

2001:

Illa de l'Aire. Un exemplar capturat per a anellament el 12 de maig (R. Escandell, I. Pelegrí i Ll. Julià).

(Paleàrtic: Mediterrani). Aquest migrant presenta un pas primaveral més curt que el de tardor. Dates extremes: la primera observació el 7 d'abril i la darrera el 26 de maig. En canvi, en el pas postnupcial, més dilatat, la primera és del 17 d'agost i la darrera del 10 d'octubre.

Sylvia nisoria

Busqueret falcó-tortor (CR-SEO, 2002: PB 2/2; Balears 2/2, 0/0)

Sylvia curruca

Busqueret xerraire (23/24, 0/0)

2002:

Menorca. Albufera des Grau (Maó), un mascle capturat per a anellament el 22 de octubre, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 6)(Ll. Julià).

(Paleàrtic). Dates extremes d'aquest migrant: pas prenupcial, primer i darrer registre el 20 i 30 d'abril; pas postnupcial, primer l'11 de setembre i darrer el 22 d'octubre.

Sylvia hortensis

Busqueret emmascarat (6/6, 5/5)

Sa Dragonera. Un exemplar capturat per a anellament el 25 d'abril, hi ha fotografia (J.M. González i E. Amengual).

Formentera. Can Marroig: un mascle de primer hivern capturat per a anellament el 21 d'abril, hi ha fotografies (J. Bonnin i S. Costa). Un mascle de primer hivern anellat el 29 d'abril, hi ha fotografies (J. Bonnin i B. Sevilla). Un mascle de pri-

mer hivern anellat el 2 de maig, hi ha fotografies (J. Bonnin i M. Cantallops). Un mascle de primer hivern anellat el 2 de maig, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 7)(J. Bonnin).

(Paleàrtic: Mediterrani). Aquest migrant presenta les següents dates extremes fenològiques: primer prenupcial el 13 d'abril i darrer el 3 de juny; pas postnupcial, només un registre, el 22 de setembre.

Sylvia cantillans albistriata

Busqueret garriguer, subespècie oriental (CR-SEO 2002: PB 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Phylloscopus proregulus

Ull de bou reietó (CR-SEO, 2002: PB 5/5; Balears 2/2, 0/0)

Phylloscopus inornatus

Ull de bou de dues retxes (CR-SEO, 2002: PB 28/28; Balears 9/9, 0/0)

Phylloscopus schwarzi

Ull de bou de Schwarz (CR-SEO, 2002: PB 2/2; Balears 1/1, 0/0)

Phylloscopus fuscatulus

Ull de bou fosc (CR-SEO, 2002: PB 2/2; Balears 1/1, 0/0)

Phylloscopus collybita tristis

Ull de bou, subespècie de Sibèria (CR-SEO, 2002: 9/9; Balears 1/1, 0/0)

Ficedula parva

Menjamosques barba-roja (CR-SEO, 2002: PB 19/19; Balears 6/6, 0/0)

Ficedula albicollis

Menjamosques de collar (CR-SEO, 2002: PB 29/29; Balears 19/19, 0/0)

Foto 4. Boscaler *Locustella luscinioides* (Savi's Warbler). Albufera des Grau (Maó, Menorca), octubre de 2002. Foto: Lluç Julià.

Foto 5. Bosqueta pàl·lida *Hippolais opaca* (Olivaceous Warbler). Illa de sa Dragonera, maig de 2004. Foto: Juan Miguel González.

Aegithalos caudatus

Coaric (5/17, 5/15)

Mallorca. Son Hortolà (Calvià): tres exemplars el 8 de febrer (C. López-Jurado, R. Mas, J.L. Martínez, G. Carrasco, i V. Heredero). Esporles: dos exemplars el 29 de juliol (P.Ll. Dietrich). Font d'en Bassina, Son Vic (Esporles): un exemplar el 9 de setembre (A. Bauza). Can Tàpera (Palma): 4 exemplars el 2 de desembre (J.M. González, i C. Fiol). Andratx: 5 exemplars el 29 de desembre (S. Nicoll).

2003:

Mallorca. Esporles: un exemplar l'1 de maig (P. Dietrich). Torrent de Puigpunyent: 3 i 2 exemplars per separats el 24 de maig (J. Muntaner).

(Paleàrtic occidental). Tots els registres són de Mallorca, i corresponen: 1 el gener, 1 el febrer, 1 l'abril, 3 el maig (i comprovada la cria en 2003), 1 el juliol, 1 el setembre i 2 el desembre. La distribució de les observacions ens indica que aquest ocell hi és present tot l'any.

Parus ater

Ferrerico petit (2/2, 0/0)

Tichodroma muraria

Pela-roques (1/1, 0/0)

Lanius isabellinus

Capsigrany pàl·lid (CR-SEO 2002: PB 4/4; Balears 1/1, 0/0)

Lanius collurio

Capsigrany d'esquena roja (32/36, 5/6)

Sa Dragonera. Un mascle capturat per a anellament el 4 de maig, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 8)(J.M. González i E. Amengual). Un mascle capturat per a anellament el 12 de maig, hi ha fotografia (J.M. González i E. Amengual).

Mallorca. Son Vic (Esporles): un mascle adult el 8 de setembre (A. Bauza). Embassament de Cúber (Escorca): dos exemplars de primer hivern el 10 de setembre (P.A. Garnett). Vall de Bòquer (Pollença): una femella adulta el 14 de setembre (P.A. Garnett).

(Paleàrtic). Amb aquests ja són 21 registres en pas prenupcial: primera data el 30 d'abril i darrera l'1 de juny. Un registre aïllat el 28 d'agost. I 15 observacions del pas postnupcial, el primer del 8 de setembre i el darrer del 20 d'octubre.

Lanius minor

Capsigrany gris petit (0/0, 0/0)

Lanius excubitor

Capsigrany reial (1/1, 0/0)

Lanius excubitor/meridionalis

Capsigrany reial/reial ibèric(2/2, fins a 1999 sense aportar ssp)

Lanius senator niloticus

Capsigrany, subespècie asiàtica (CR-SEO, 2002: 2/2; Balears 1/1, 0/0)

Lanius nubicus

Capsigrany emmascarat (CR-SEO, 2002: PB 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Pyrhacorax graculus

Gralla de bec groc (0/0, 0/0)

Pyrhacorax pyrrhacorax

Gralla de bec vermell (12/31, 8/20)

Mallorca. Puig de Massanella (Escorca): escoltat el reclam d'un exemplar, com a mínim, el 3 de gener (J.M. González). Puig Major: un esbart de 20 exemplars, com a mínim, el 4 de gener (J.M. González). Mola de s'Esclop (Estellencs): un esbart de 14 exemplar el 15 de febrer (C. Sanchez). Puig de Mas-

Foto 6. Busqueret xerraire *Sylvia curruca* (Lesser Whitethroat). Albufera des Grau (Maó, Menorca), mascle, octubre de 2002. Foto: Lluc Julià.

Foto 7. Busqueret emmascarat
Sylvia hortensis (Orphean
Warbler). Can Marroig
(Formentera), mascle de primer
hivern, maig de 2004. Foto: Jaume
Bonnin.

sanella (Escorca): escoltat el reclam d'un exemplar, com a mínim, el 18 de febrer, i escoltat el reclam de 5 exemplars els dies 28 i 29 de febrer (J.M. González). Mola de s'Esclop (Calvià): un esbart de 7 exemplars el 6 de març (J.M. González). Puig des Teix (Bunyola): un esbart de 15 exemplars, com a mínim, el 13 de març (J.M. González). Puig de Massanella (Escorca): dos exemplars els dies 9 i 10 d'abril (J.M. González).

(Paleàrtic sud: al llarg de las serres muntanyoses i les costes de penya-segats, entre les Illes Britàniques, península Ibèrica, Barbaria i les Canàries, per occident; i les muntanyes del Turquestan, l'Himàlaia, Mongòlia i la Xina, per l'est). Totes les observacions homologades són de Mallorca. Destaca el número elevat de registres, així com el número d'exemplars vists. Segurament és un mateix esbart que va estar hivernant durant el 2003-04. Les dates extremes publicades d'aquest hivernant són: vist del 24 d'octubre fins al 10 d'abril.

Corvus monedula
Gralla (0/0, 0/0)

Corvus frugilegus
Gralla pelada (0/0, 0/0)

Corvus corone
Corb foraster (0/0, 0/0)

Sturnus unicolor
Estornell negre (3/3, 0/0)

Sturnus roseus
Estornell rosat (CR-SEO 2002: PB: 11/11, 2/2; Balears 3/3, 0/0)

2001:
Mallorca. Manacor: un jove, el 15 de gener, hi ha fotografia (vegeu-ne foto 9)(C. Pache).

(Sud-est d'Europa i sud-oest d'Àsia). Igual que l'any anterior, 2002 ho fou d'invasió a Europa (vegeu-ne, per exemple, OTTENS, 2003), amb grans xifres criant a Romania, i fins a 101 individus registrats a França (FRÉMONT *et al.*, 2004). La distribució geogràfica dels nostres registres homologats fins ara resulta, tal com era d'esperar, clarament oriental, amb deu homologacions en el conjunt de Balears, Catalunya i el País Valencià, enfront dels tres d'altres parts (DE JUANA, 2004).

Passer hispaniolensis
Gorrió foraster (4/5, 0/0)

Montifringilla nivalis
Gorrió d'ala blanca (9/16, 0/0)

2003:
Mallorca. Son Ferrandell (Valldemosa): quatre exemplars, el 6 de desembre (C. López-Jurado).

(Paleàrtic). Totes les observacions són del pas postnupcial i la hivernada. Dates extremes: vist del 23 de novembre fins al 18 de febrer.

Serinus citrinella
Verderol menut (4/4, 0/0)

Carduelis flammea
Passerell golanegre (CR-SEO, 2002: PB 2/6; Balears 1/1, 0/0)

Bucanetes githagineus
Pinsà trompeter (8/8, 0/0)

1993:
Illa de l'Aire. Un mascle capturat per a anellament el 29 d'abril (R. Escandell).

(Paleàrtic: Canàries, nord d'Àfrica, sud d'Almeria, Orient Pròxim, Pakistan i Índia). Primer registre per a l'illa de l'Aire. Dates extremes a Balears: vist del 29 d'abril fins al 13 de juliol.

Foto 8. Capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio* (Red-backed Shrike). Illa de sa Dragonera, mascle, maig de 2004. Foto: Juan Miguel González.

Foto 9. Estornell rosat *Sturnus roseus* (Rose-coloured Starling). Muro (Mallorca), un juvenil, gener de 2001. Foto: Carlos Pache.

Carpodacus erythrinus

Pinsà carminat (CR-SEO, 2002: PB 22/22; Balears 12/12, 0/0)

Plectrophenax nivalis

Hortolà blanc (1/1, 0/0)

Emberiza citrinella

Hortolà groc (3/3, 1/1)

Sa Dragonera. Un mascle jove capturat per a anellament el 3 de novembre, hi ha fotografies (vegeu-ne foto 10)(J. Bonnin, M. Horts, i J. Adrover).

(Paleàrtic occidental). A l'*Anuari* hi ha publicats sis registres previs al Comitè d'aquest migrant rar irregular. Dates extremes: primer prenupcial el 9 de març i darrer l'1 de juny; Postnupcial, primer l'1 d'octubre i darrer el 29 de desembre.

Emberiza cia

Hortolà negre (2/3, 0/0)

Emberiza pusilla

Hortolà petit (CR-SEO, 2002: PB 27/27; Balears 5/5, 0/0)

Emberiza aureola

Hortolà caranegre (CR-SEO, 2002: PB 2/2; Balears 1/1, 0/0)

Emberiza melanocephala

Hortolà capnegre (CR-SEO, 2002: PB 9/9; Balears 3/3, 0/0)

LLISTA DELS REGISTRES NO
HOMOLOGATS

2004:

Llambritja bengalí *Sterna bengalensis*. Punta de n'Amer (Sant Llorenç, Mallorca), un adult el 10 d'agost (la descripció no concorda del tot amb l'espècie i l'edat).

2002, CR-SEO:

Titina de Richard *Anthus richardi*. Aeroport de Son Sant Joan (Palma, Mallorca), un exemplar el 27 de novembre (descripció insuficient).

BIBLIOGRAFIA

- AERC-TAC, 2003. *AERC TAC's Taxonomic Recommendations*. Associació de Comites de Registres i Raresas Europees, i el Comitè Asesor Taxomòmic (AERC-TAC). Online versió: www.aerc.be
- BANNERMAN D.A. & BANNERMAN W.M. 1983. *The birds of the Balearics*. Cromm Helm. London & Canberra.
- CORSO, A & CARDELLI, C. 2004. "The migration of Pallid Harrier across the central Mediterranean with particular reference to the Strait of Messina". *British Birds*, 97: 238-246.
- CRAMP, S. (Ed.) 1985. *The Birds of the Western Palearctic*, vol. IV. Oxford University Press. Oxford.
- DUBOIS, P.J., LE MARÉCHAL, P., OLIOSO, G. & YÉSOU, P. 2000. *Inventaire des oiseaux de France. Avifaune de la France métropolitaine*. Nathan. Paris.
- DE JUANA, E. 2004. "Observaciones de aves raras en España, 2002". *Ardeola*, 51(2): 515-557.
- FERRE X., MARTÍNEZ-VILALTA A. & MUNTANER J. 1986. *Història natural dels Països Catalans*. Vol. 12 Ocells. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- FRÉMONT, J.Y. et le CHN. 2004. "Les oiseaux rares en France en 2002". *Ornithos*, 11: 49-85.
- GARCÍAS, P. 2002. "Primer registre del gallet faver africà *Porphyryla alleni* per a les Balears". *AOB*, 2001, vol. 16: 35-40.
- HARRIS, SHIRIHAI i CHRISTIE, 1996. *The MacMillan Birder's Guide to European and Middle Eastern Birds*. Ed. MacMillan.
- HARRIS, TUCKER i VINICOMBE. 1990. *Bird identification*. Ed. MacMillan.

Foto 10. Hortolà groc
Emberiza citrinella
(Yellowhammer). Illa de sa
Dragonera, mascle jove,
novembre de 2004. Foto:
Jaume Bonnin.

- JONSSON, L. 1994. *Ocells d'Europa amb el Nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà*. Edicions Omega, S.A., Barcelona.
- HAYMAN P., MARCHANT J. & PRATER T. 1991. *Shorebirds: an identification guide to the waders of the world*. Christopher Helm Ltd, A & C Black. London.
- MULLARNEY K., SVENSSON L., ZETTERSTRÖM D. & GRANT P.J. 2001. *Guía de Aves. La guía de campo de Aves de España y de Europa más completa*. Ediciones Omega. Barcelona.
- OTTENS, G. 2003. "Invasion of Rose-coloured Starlings in the Netherlands in 2002". *Dutch Birding*, 25: 385-393.
- PETERSON, R.; MOUNTFORT, G. i HOLLAM, P.A.D. 1983. *Guía de Campo de las Aves de España y de Europa*. 4ª ed. Ed. Omega. Barcelona.
- REBASSA, M. 2002. "Observació d'una àguila marina *Haliaeetus albicilla* a Mallorca l'hivern de 2001-2002". *AOB*, 2001, vol. 16: 29-34.
- STAGG, A. 2003. "First sighting of Long-billed Dowitcher, *Limnodromus scolopaceus*, in the Balearic Island". *AOB*, 2002, vol.17: 3-9.
- SVENSSON, L. 1992. *Identification Guide to European Passerines*. 4th edition. Stockholm: Svensson.